

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

תענית - כ"ב

1. אבוי שלח זוג תלמידים שיבדקו את דרגתו של אבא אומנא, כיצד בדקוהו?

ר' אבא האכילם, השקם, קיפל להם מצעות צמר. בבוקר נטלו עמם המצעות ושאלו בשוק את אבא אומנא כמה שווים הם, ונקב אבא אומנא במחירם. שאלו לו ואולי יותר, ענה להם בכך קניתי מצעות אלו. שאלוהו במה חשדתנו? ענה: חשבתי שאתם זקוקים לכסף לפדיון שבויים ומתבישים לומר בפירוש, ואף איני מסכים לקחתם חזרה כיון שהסחתים מדעתי לצדקה.
עוד למדנו: שחלשה דעתו של רבא מכך שלאבוי דורשים בשלומם משמים כל ער"ש, ולו עצמו רק בעיו"כ. ואמרו לו משמים די לך בכך שאתה מגן בזכויותיך על כל בני עירך.

2. על מי הראה אליהו לר' עקיבא שהם בני העולם הבא?

א. על אדם שנעל מנעלים שחורות ולא היה לו ציצית. רץ ר' ברוקא אחריו ודחהו למחר. ולמחרת סיפר האדם לר' ברוקא שהינו שומר בית הסוהר ואוסר גברים ונשים לחוד, ושם מיטתו ביניהם. וכשרואה בת ישראל שנכרים שמו עליה עיניהם מוסר את נפשו להצילה, וכשהיתה נערה המאורסה ששמו הנכרים עינם עליה, זרק שמרים על בגדיה שיראו מוכתמים בדם ותימאס. והטעם שלבוש הוא כך כיון שמסתובב בין הגויים וכשגוזרים גזירה, מודיע לרבנן שיתפללו ותתבטל, ולכן אתמול מיהר להודיע על גזירה שגזרו.
ב. שני אנשים המשמחים את העצובים ומשכינים שלום בין שנים שיש ביניהם מריבה.
עוד למדנו, צרות שמתריעים עליהם בכל מקום: שדפון, ירקון, ארבה, חסיל, חיה רעה. ולר"ע: שדפון וירקון אפילו אם הזיקו רק כלשהוא וכן אם נראה רק כנף ארבה אחד.

3. מתריעין על חיה רעה דוקא כשהיא משולחת, שהתנהגות אינה טבעית, כגון מה?

א. נראית בעיר ביום משולחת ובלילה אינה משולחת, ובשדה אפילו בלילה אינה משולחת.
ב. ראתה שני בנ"א ורדפה אחריהם משולחת. נחבאת מפניהם אינה משולחת. ואם עמדה - בשדה שאינה סמוכה לאגם [יער] משולחת, בשדה הסמוכה לאגם אינה משולחת, מפני שאינה מפחדת כיון שיכולה לברוח לאגם.
ג. טרפה שני בנ"א ואכלה אחד משולחת. אכלה את שניהם אינה משולחת, ודווקא באגם. אבל מחוץ לאגם אפי' רצה אחריהם משולחת.
ד. עלתה לגג ונטלה תינוק מהעריסה משולחת. ונתחדש אפילו בכרך קטן של ציידים שחיות מסתובבות שם.

4. מתריעים אף על חרב של שלום. משום שמצינו ביאשיהו שנפל בחרב של שלום כשעצר את מעבר פרעה נכה. מה למדנו אודותיו?

א. כששמע יאשיהו שפרע בוחט בע"ז שלו, אמר יכול אני עליו.
ב. נאמר עליו "כי החליתי מאד" שנעשה כל גופו כברה.
ג. הטעם שנענש כיון שלא התייעץ עם ירמיהו, הוא דרש וחרב לא תעבור בארצכם - חרב של שלום אבל לא ידע שאין דורו ראוי לכך.
ד. כשנטה למות ראה ירמיהו ששפתיו דובבות, ושמעוהו מצדיק הדין "צדיק הוא ה' כי פיהו מריתי".

5. הזקנים גזרו תענית על שנראה תבואה שניזוקה כמלא פי תנור, איזה שיעור זה?

נסתפקה הגמ' האם כשיעור תבואה שממלאת תנור או כמות תבואה שטוחנים ממנה פת הנאפת במלא התנור, ופשטה הגמ' מבריייתא 'מלא פת'.
ועדין נסתפקו האם הכוונה לפת הדבוקה סביב פי התנור או לשורה של לחם הדבוקה בתנור עד פיו.
עוד למדנו, שסיפר עולא שבלעו זאבים 2 תינוקות ושהו במעיהם 3 ימים. וכשהקיאום טיהרו את הבשר, כיון שנחשב מעוכל. אבל טמאו את העצמות.

6. לת"ק, על כל הצרות המנויות רשאי יחיד להסתגף בתענית, ולר' יוסי אינו רשאי. מדוע?

שמא יצטרך לבריות ולא ירחמו עליו, כיון שהביא הצרה על עצמו. ומקורו - "ויהי האדם לנפש חיה" - החיה.

7. מה הטעם שאין מתריעין על ריבוי גשמים?

לפי שאין מתפללין על רוב טובה שתפסק. והמקור: "הביאו... והריקותי לכם ברכה עד בלי די" עד שיבלו שפתותכם מלומר די.
אמנם בגולה מתריעין שיפסק כדי שלא יציף. כדשינו שאנשי משמר שולחים לאנשי מעמד תנו עיניכם באחיכם שבגולה שלא יהיו בתייהם קבריהם.
שאלו את ר' אליעזר עד היכן יורדין בא"י ויתפללו שלא ירדו עוד, וענה כדי שיעמוד בקרן אופל [צוק גבוה] ויטבול רגליו במים [או ידיו כשמתכופף].
וספר רבה בב"ח שעמד בצוק זה וראה למטה סוחר ישמעאלי הנראה כתולעת.